

Ragna er døv og brænder
for skuespillet

Jeg vil ikke sidde som gammel og fortryde

På lørdag har 15 færdiguddannede skuespillere – alle med fysisk eller psykisk handicap – premiere på deres afgangsforestilling. Døve Ragna Huse er en af dem. Hun er oprindelig lærer, men blev så grebet af teatret, at hun simpelthen måtte forfølge drømmen

Det går heftigt til i "Verdens bedste forestilling", som vi fik lov til at overvære en prøve på

En lejr for døve kan føre til mangt og meget. Det beviser historien om Ragna og Klaus

■ Det er et maskebal af den løslupne slags, Familie Journals udsendte er havnet midt i: Musikken er høj. Der bliver både drukket og danset tæt. Og der foregår ting i krogene, som ikke egner sig til at blive udpenslet i et familieblad.

Midt i festlighederne finder vi 41-årige Ragna Huse med en flaske vodka i den ene hånd og i nært samspil med en mandlig medspiller. Det hele er nemlig skuespil, og ud over instruktøren, Tue Biering, medvirker to tegnsprogstolke ud af et team på i alt fire til at få prøverne til at glide. Fire af skuespillerne er nemlig døve, og Ragna er en af dem.

Når der på lørdag er premiere på Glad Teaters skuespillerskoles afgangsforestilling, "Verdens bedste forestilling", kan man for første gang nogen sinde opleve fuldt uddannede skuespillere med fysiske og psykiske handicap på en dansk teaterscene. De 15 skuespillere har været igennem tre års undervisning og træning og er nu klar til at vise, hvad de kan. Og når Ragna brænder for skuespillet, er

det netop pga. scener som den, vi netop har beskrevet.

– De fleste mennesker lever ét liv og prøver aldrig noget andet. Som skuespiller får jeg chancen for at træde ud af mit eget jeg og være alle mulige andre. Og jeg kan gøre ting, som Ragna aldrig ville kaste sig ud i selv, forklarer hun efter prøven, da vi er på vej til hendes hjem i Rudersdal.

Spring ud i det

Denne del af interviewet foregår uden tolk. Det er ganske uproblematisk, så længe Ragna har øjenkontakt med den, hun taler med, og kommunikationen fungerer også fint den modsatte vej, da skuespilleren taler et både klart

og tydeligt dansk med en anelse norsk accent.

Skal man være helt præcis omkring Ragnas medfødte handicap, er hun døv med en lille rest af hørelse. Hun er født og

opvokset i Norge, mens hendes ægtemand, Klaus på 51, er dansker og ligeledes døv.

– Vi mødtes på en ungdomslejr for døve for 15 år siden i Norge. Og fem uger efter var vi gift, husker hun med et smil.

Parrets tre børn – Erland på 14 år, Iben på 11 og Bjarke på otte – er alle normalt hørende, men taler hovedsagelig med deres forældre via tegnsprog. Ragna og Klaus er selv begge vokset op med hørende forældre.

– Min mor spillede amatørteater, og som lille pige sad jeg ofte

DERES LIVS FORESTILLING

Den første afgangsforestilling fra Glad Teaters skuespillerskole har fået titlen, "Verdens bedste forestilling". Intet mindre kunne nemlig gøre det, når 15 skuespillere med funktionsnedsættelse endelig fik chancen for at vise, hvad de kunne. Den handler da også om noget så stort som selve livet og kommer omkring både kærlighed, sex, vold og alt, hvad tilværelsen ellers rummer. Den spiller på Edison/Betty Nansen Teatret fra den 18. til den 25. juni – mandag til fredag klokken 20 og lørdag klokken 17 – og billetter bestilles på billet@gladteater.dk eller tlf. 27 22 16 84.

Hygge i hængekøjen i den store have bag familiens hus, som er et træhus i svensk stil – ifølge Ragna et kompromis mellem hendes norske og Klaus' danske baggrund

og fulgte med i prøverne. Som ung var jeg selv i flere år involveret i teater på amatørplan, men mest som instruktør, fortæller Ragna, der som voksen uddannede sig til skolelærer.

– Her i Danmark har jeg været lærer på en københavnsk døveskole og forældrevejleder for døve forældre med hørende børn. Men i 2007 skete der noget, som fik afgørende betydning for mit liv: Glad Teater, som på det tidspunkt endnu ikke havde en skuespillerskole, arbejdede med at sætte sin første forestilling, ”Snedronningen”, op. Den døve pige, der spillede titelrollen, sprang imidlertid fra, og pludselig manglede man en, der kunne erstatte hende. Mange, der kendte mig, pressede på for, at jeg skulle melde mig, men jeg undskyldte mig med, at jeg ikke havde tid. Alligevel gik jeg til audition. Og blev udvalgt! Da besluttede jeg mig for alligevel at give det en chance. Det gik også fint. Men da jeg kom tilbage til jobbet som forældrevejleder, mærkede jeg, at der var sket noget med mig. Jeg kunne simpelthen ikke fortsætte med at leve mit liv som hidtil.

Da Glad Teater etablerede sin skuespillerskole, prikkede især Klaus kraftigt til Ragna. Og hans argumenter overbeviste hende om, at hun måtte gribe chancen og springe ud i det.

– Som han sagde: Tænk, hvis

Børnene er vokset op med tegnsprog, så det er den naturlige samtaleform i hjemmet

jeg ikke gjorde det. Så kunne jeg som gammel sidde og se tilbage på mit liv og fortryde de ting, jeg aldrig gjorde. Nu satses jeg i stedet på at blive en glad, gammel dame, siger Ragna.

– Når man undskylder sig med forpligtelser og manglende tid, er det jo i virkeligheden ens egne barrierer, der spiller ind. Da jeg besluttede at kaste mig ud i skuespillet, sagde flere af vores venner: bare, det var mig! Men så er det jo bare om at gøre det. Du vælger selv, hvordan dit liv skal se ud, fastslår hun.

Bruger eget liv

Sammen med holdets tre øvrige døve elever har Ragna lavet et selvstændigt ensemble. De stablede sidste år deres helt egen forestilling på benene under titlen, ”Et Drømmespil”. De har allerede

optrådt med det i både Danmark og Sverige, og de fortsætter med at turnere med stykket i den nærmeste fremtid.

– Jeg får ingen SU eller anden offentlig finansiering til min skuespilleruddannelse. Derfor har jeg arbejdet meget ved siden af studierne for at få det hele til at hænge sammen, og i den første tid som færdiguddannet vil jeg være nødt til at fortsætte i et job med fast indtægt, indtil ensemblet har etableret sig og kører mere stabilt. For tiden arbejder jeg således på et plejehjem i Nærum både i weekenderne og midt på ugen. Det er et puslespil, der skal gå op, men samlet set ser familieøkonomien fornuftig ud.

Klaus er ligesom sin hustru uddannet lærer, men har de seneste 13 år haft arbejde hos Danske Døves Landsforbund.

Her og nu kredser Ragnas tanker naturligt nok mest om den kommende premiere. Stykket har først for nylig fået fast form. Handlingen bygger nemlig i høj grad på skuespillernes egne tanker og idéer og er langt hen ad vejen improviseret frem.

– Forestillingen handler om livet fra fødsel til død, og vi har hver især brugt vores eget liv. Med alle de forskellige handicap, vi nu har, og som sikkert gør stykket til en udfordrende oplevelse for publikum. Det kan være svært nok at forholde sig til blinde eller folk i kørestol ude i virkeligheden. Nu er de pludselig med på scenen, siger Ragna.

– Selv har jeg været meget fascineret af min medspiller, Anna Sophie, som er blind, og hendes evne til altid at orientere sig og finde vej. Og når hun på et tidspunkt er alene på scenen, og tilskuerne følger hendes kamp for at få opmærksomhed, er det faktisk min idé. Det er spændende, om vi kan få publikum med, men når vi har prøvet, har det virket godt, siger en forventningsfuld Ragna Huse. □

Af Johan Isbrand

Foto: Gregers Overvad

johan.isbrand@familiejournal.dk